

Tavaszi

2017

UNIVERSITAS SCIENTIARUM SZEGEDIENSIS

UNIVERSITY OF SZEGED

Department of Software Engineering

Számítógép-hálózatok 8. gyakorlat

IP címzés

Somogyi Viktor, Bordé Sándor

Tartalomjegyzék

Bevezetés	3
Az IP protokoll.....	3
Az IPv4 csomag fejrésze.....	3
IPv4 címek	5
Címosztályok.....	5
Különleges IP címek.....	7
Privát és publikus IP címek	7
Alhálózatok	7
Hálózati és alhálózati maszkok	8
IPv6 csomag fejrésze	9
DHCP	11
Hálózat tervezés Packet Tracerben.....	11
Szükséges lépések	11
A hálózat tervezett felépítése.....	11
Az alhálózatok kiosztása	12
A portok kiosztása és a megtervezett hálózat	12
Források.....	13
Beugró kérdések.....	14

Bevezetés

Az előző gyakorlatokon láthattuk, hogy épülnek fel az Ethernet hálózatok, illetve említettük azt is, hogy a hálózatok növekedése és elterjedése miatt szükség lett egy hierarchikus címezésre (IP) bevezetésére. A mai anyagban megnézzük, hogy ez hogyan is valósul meg pontosan, hogyan épül fel az IP cím, milyen részei vannak, és ezek mire használatosak.

Az anyag során IPv4 és IPv6 címekkel fogunk foglalkozni. Ugyan a kettő között volt még egy IPv5-ös protokoll, amely kísérleti jellegű, valós idejű, élő közvetítéses protokoll volt, de sosem használták szélesebb körben, így mi sem foglalkozunk vele.

Az IP az OSI modell harmadik, azaz hálózati rétegét valósítja meg. Ennek feladata, hogy biztosítsa a változó hosszúságú adatok eljuttatását a küldőtől a címzettig, akár több hálózaton keresztül, illetve ez a réteg valósítja meg a forgalomirányítást is.

Az IP protokoll

Fejlesztését a **DARPA** (**D**efense **A**dvanced **R**esearch **P**rojects **A**gency, akkori nevén ARPA) kezdte el, ami az USA Védelmi Minisztériumának egy részlege. Jelenleg az **IETF** (**I**nternet **E**ngineering **T**ask **F**orce) felügyeli. A protokoll teljes specifikációja megtalálható az [RFC 791](#)-ben.

A protokoll alapvető célja az, hogy a különböző hálózatok közötti összeköttetést megvalósítsa. Ezt úgy éri el, hogy egyetlen címben adja meg az alhálózat, és azon belül az állomás pontos címét.

Az IPv4 csomag fejrésze

A címek megvizsgálása előtt hasznos, ha rátekintünk magára az IP csomag fejrészének felépítésére is, amelyet az alábbi táblázatban láthatunk. Nézzük meg a főbb mezőit!

0-7 bitek		8-15 bitek		16-23 bitek		24-31 bitek	
Verzió	IHL	Szolgáltatás típusa		Teljes hossz			
Azonosítás					DF	MF	Darabeltolás
Élettartam		Protokoll		Fejrész ellenőrző összege			
Forrás címe							
Cél címe							
Opciók (0 vagy több szó)							

A **Verzió** (*Version*) azt tartja nyilván, hogy az adatcsomag (datagram) a protokoll melyik verziójához tartozik. Mint korábban szerepelt, itt a 4-es és 6-os verzió a gyakori. Bár az IPv6 fejrésze máshogyan néz ki, ez a mező megegyezik mindkét protokollban éppen amiatt, hogy meg lehessen állapítani, melyik verzió szerint épül fel a fejrész többi eleme.

Mivel a fejrész hossza nem állandó, így a fejrész egy mezője, az **IHL** szolgál arra, hogy a fejrész hosszát megadja 32 bites szavakban. A legkisebb érték 5 szó,

ez esetben semmilyen opció (utolsó mező) nem szerepel, a maximális érték pedig 15, amivel 60 bájtá korlátozza az üzenet maximális méretét.

A **Szolgáltatás típusa** (*Type of Service*) mezőt arra használják, hogy különbséget tegyen az eltérő szolgáltatási osztályok között. Például a digitalizált hang számára fontos, hogy gyorsan érjen célba, de fájlátvitelnél pedig inkább a pontosságra kell figyelni. Elméletben ezek a mezők teszik lehetővé a router számára, hogy válasszanak egy nagy átbocsátóképességű és nagy késleltetésű műholdas kapcsolat, és egy kis átbocsátóképességű és kis késleltetésű bérelt vonal között. Ez a mező 6 bit, és 2 nem használt bit követi.

A **Teljes hosszba** (*Total Length*) az egész csomag hossza beleértendő, tehát a fejrész és az adatrész is. A maximális hossz 65536 bájt.

Az **Azonosítás** (*Identification*) mező ahhoz szükséges, hogy a célzott host eldönthesse, melyik datagramhoz tartozik az újonnan érkezett darab. Egy datagram minden darabja ugyan azt az értéket tartalmazza.

A router a forgalomirányításkor dönthet úgy, hogy több részre osztja az IP csomagot. Ezzel elkerülhető, hogy nagyon beduguljon a hálózat, ugyanis kisebb üzeneteket hatékonyabban lehet továbbítani. A **DF** jelzőbit jelentése „*Don't Fragment*”, azaz „*Ne darabolj*”. Ez csak 0 vagy 1 értéket vehet fel. A routerek számára jelzik, hogy ne darabolják fel az üzenetet, mert a cél képtelen az újbóli összerakására. Ezzel szemben az **MF** a „*More Fragments*”, azaz „*Több darab*” kifejezés rövidítése. Ez jelzi a router számára, hogy az üzenet részletekben érkezik. Minden darabban be kell állítani ezt a bitet, kivéve az utolsóban.

A **Darabeltolás** (*Fragment Offset*) megmondja, hogy hova tartozik az aktuális darab a datagramban.

Az **Élettartam** (*Time to Live*) mező egy számláló, amelyet a csomag élettartamának korlátozására használnak. A 8 bit összesen 255 egység hosszú életet tesz lehetővé. Gyakorlatilag ez a mező azt számolja, hogy hány routeren haladt át a csomag, és minden átugrásnál csökkenteni kell az értékét. Amikor eléri a nullát, egy figyelmeztető üzenetet kell küldeni a forrásnak. Így megakadályozható, hogy a végtelenségig kóboroljanak a csomagok.

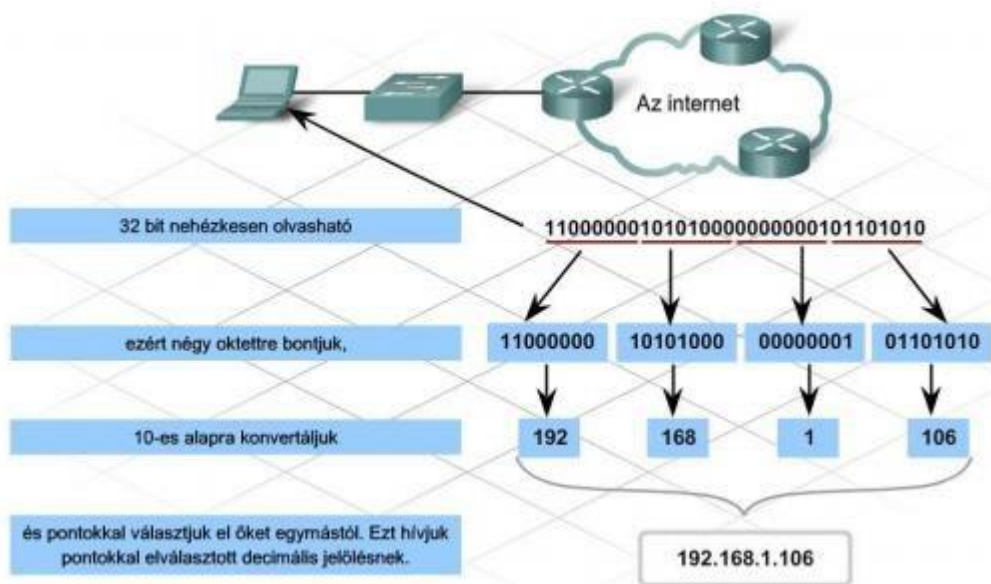
Amikor a vételi oldalon a hálózati réteg összeállított egy teljes datagramot, tudnia kell, hogy mit tegyen vele. A Protokoll (*Protocol*) mező mondja meg, hogy melyik szállítási rétegbeli protokollnak adja át.

A **Fejrész ellenőrző összeg** (*Header Checksum*) csak a fejrészt ellenőrzi. Az ellenőrzés algoritmus alapján az ellenőrző összeget nullának várjuk, ekkor lesz helyes az üzenet. Ezt a műveletet minden ugrásnál (egyik routerről a másikra küldésnél) el kell végezni, hiszen legalább egy mező (Élettartam) változik. A **Forrás címe** (*Source Address*) és **Cél címe** (*Destination Address*) a hálózat és a host számát mutatja, ezekkel a későbbiekben fogunk foglalkozni.

Az **Opciók** (*Options*) mezőt egy „menekülési útvonalként” találták ki a későbbi verziók számára, így extra információkat is tudnak a fejrészbe bevenni.

IPv4 címek

A korábbi anyagokban láttuk, hogy egy hagyományos IP cím 32 darab bináris számjegyből, azaz 32 bitből áll. Mivel azonban az ember számára nehezen értelmezhető ez a forma, így a könnyebb átláthatóság kedvéért fel szoktuk bontani nyolcas csoportokra (*oktett*), majd ezeket átváltjuk egy-egy decimális számra. A lenti ábrán szemléletesen is látható ez a felosztás.

Címosztályok

A hálózatok hierarchiáját úgy valósítjuk meg, hogy az IP címet két részre osztjuk. A 32 bites cím első valahány bitje a hálózatot fogja jelölni, az utána következők pedig az egyes állomásokat.

Az Internet hőskorában olyan kevés szervezetnek volt szüksége IP címekre, hogy úgy határozták meg az előbb említett felosztást, hogy az első 8 bit (első oktett) jelölje a hálózat címét, a többi pedig az egyes hostokat. Így meg tudtak címezni 256 különböző hálózatot, illetve azon belül 16 millió állomást. Az Internet gyors terjedésével azonban kevés lett a kiosztható hálózatok száma, ezért létrehozták a már korábban is megismert címosztályokat.

- **A osztály:** ez éppen az előbbi leírásnak felel meg, tehát az első 8 bitet használjuk a hálózat azonosítására, a maradék 24-et pedig a hálózaton belüli hostok azonosítására.
- **B osztály:** itt az első 16 bit lesz a hálózat címe, és a maradék 16 pedig a hálózaton belüli állomások címe.
- **C osztály:** ebben az osztályban az első 24 bitet használják a hálózat azonosítására, és a maradék 8-at az egyes hostok jelölésére.
- **D osztály:** ezek az úgynevezett többesküldéses (*multicast*) címek, amelyeknek speciális alakjuk van.
- **E osztály:** ez a tartomány speciális, jövőbeli felhasználásra szánt címek halmaza.

Az alábbi táblázatokban példákat láthatunk az egyes osztályok felépítésére, illetve megfigyelhetjük, hogy az első néhány bit minden osztály esetében kötött. Ezt részben technikai okokból valósították meg így, hiszen, ha a cím 0-val kezdődik,

akkor a router már rögtön tudja, hogy egy A osztályos címmel van dolga, ha pedig 10-val, akkor B osztályos a cím.

A osztály				
Fix	Hálózat	Host		
0	0100111	00010100	00010111	00000110
	39	20	23	6

Az A osztály címtartománya így 1.0.0.0-tól egészen 127.255.255.255-ig terjedhet. Viszont, mint látni fogjuk picit később, ennek sem használják ki a teljes spektrumát.

B osztály				
Fix	Hálózat		Host	
10	000110	10110010	00011100	01011001
	134	178	28	89

Kis számolgatással rájöhetünk, hogy a B osztály tartománya 128.0.0.0-tól egészen 191.255.255.255-ig terjedhet. Ennek is vannak az A-hoz hasonlóan különleges részei.

C osztály				
Fix	Hálózat			Host
110	01100	10101000	11110000	00001111
	204	168	240	15

Ezen osztály címtartománya 192.0.0.0-tól egészen 223.255.255.255-ig tart. Itt is fenntartanak bizonyos címeket.

D osztály				
Fix		Többesküldési cím		
1110	0110	10101001	11110001	00001110
	230	169	241	14

Az elérhető tartomány 224.0.0.0-tól 239.255.255.255-ig tart. A többesküldés, azaz multicast hasonló a korábban már tárgyalt üzenetszóráshoz, azzal a kivétellel, hogy itt nem az összes állomáshoz, hanem csak azok egy csoportjához küldjük el az üzenetet. Így tehát, akinek a megfelelő multicast címe van, az kapja meg az üzenetet. Például mindegyik 224.10.10.10-es IP-vel rendelkező címzett megkapja a 224.10.10.10-re küldött üzeneteket.

E osztály				
Fix	Jövőbeli felhasználásra fenntartva			
1111	0110	00110011	11110000	00010000
	246	51	240	16

Itt az elérhető tartomány már a 240.0.0.0-tól – nem meglepő módon – a 255.255.255.255-ig tart. Ezt az osztályt csak néhány kutatás-fejlesztési szervezet használja kísérleti céllal. Ha éles helyen egy ilyen IP címet állítunk be, akkor lehet, hogy nem fog megfelelően működni a hálózatunk.

Különleges IP címek

A fentieken kívül alkalmazhatunk még egyes gépek azonosítására más mód-szereket is. Ezek a következők:

- 0.0.0.0 (csupa nulla cím): „ez a host”, tehát saját magát címezhetjük vele
- a hálózat része nulla, a host része nem nulla: egy bizonyos host ezen az alhálózaton, pl. a 192.168.1.34-es cím (255.255.255.0 hálózati maszkkal) a 192.168.1.0 alhálózaton jelenti a 34-es gépet, tehát a 0.0.0.34 a jelenlegi alhálózaton a 34-es gépet jelöli. Ez feltételezi, hogy mi is az adott alhálózatban vagyunk.
- 255.255.255.255 (csupa 1-es cím): ez a helyi alhálózaton történő adatszórás.
- A hálózat címe érvényes cím, a host címe pedig csupa 1-es: ez adatszórás a távoli hálózaton. Egy ilyen cím például a 192.168.1.255. Ez azt jelenti, hogy a csomag, amit küldünk, az a 192.168.1.0-s alhálózaton végez majd adatszórást.

Privát és publikus IP címek

Az előbbi osztályozáson kívül az IP címeket felosztották aszerint is, hogy milyen hálózatra szánják. Ez alapján lettek olyan címek, amelyeket csak magánhálózaton lehet használni, és ezekkel az Internetre nem tudnak kimenni, illetve a publikus IP címek, amelyekkel tudtak szörfölni a neten. Az alábbi táblázat összefoglalja, hogy a fenti osztályokból milyen tartományok esnek a privát részre.

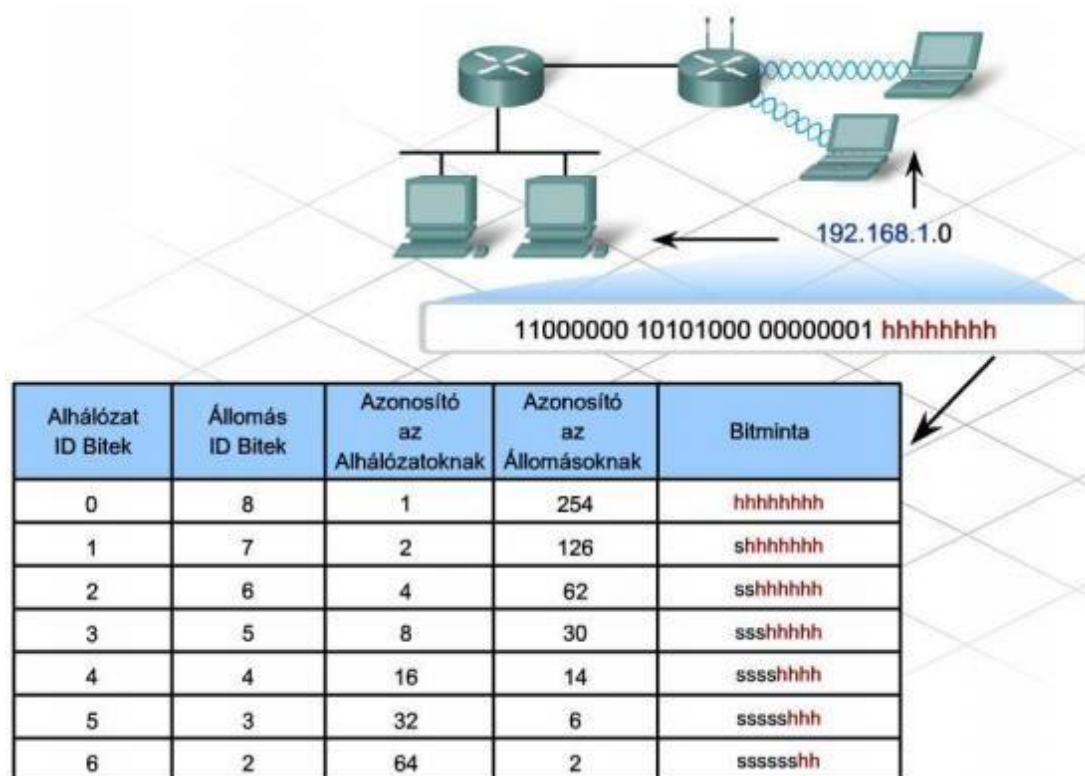
Osztály	Privát IP címek	Alapértelmezett maszk	Hálózatok száma	Hosztok száma hálózatonként	Összes host száma
A	10.0.0.0 – 10.255.255.255	255.0.0.0	1	16777214	16777214
B	172.16.0.0 – 172.31.255.255	255.255.0.0	16	65534	1048544
C	192.168.0.0 – 192.168.255.255	255.255.255.0	256	254	65024

További előnye ennek a felosztásnak, hogy kevesebb IP címet kell kiosztani, mivel a cégek belső hálózata úgy sem látszik a kívülvilág felé. A legtöbben manapság ezeket a privát címeket használják, és csak az Internetre közvetlenül kapcsolódó eszközök kapnak publikus címet.

Alhálózatok

Vegyünk egy nagyvállalatot, amelyben több ezer állomás van a céges hálózatban. Ennek kiszolgálására tulajdonképpen megfelelne egy B osztályú hálózat, de a szervezetben több probléma is fellelhető. Először is, feltételezhetjük, hogy nincs egy helyen az összes számítógép, és valószínűleg valamilyen hierarchiát akarnak cégen belül kialakítani. Másodszor, egy ekkora hálózaton rengeteg szórásos üzenet haladhat végig, ami ilyen mértékben igen leterhelheti a hálózatot. Ezért az IP cím kezeléséért felelős szervezet (IETF) úgy határozott, hogy megengedi, hogy né-

hány extra bitet a hostok részéről elvegyenek, és egy úgynevezett alhálózati azonosítóként használják. Az alábbi ábrán egy C osztályos IP cím egy lehetséges felbontása látható.

Ennek eredményeképpen tehát az eddigi hierarchiába középre egy harmadik szint is beékelődik, ez az azonos méretű alhálózatok szintje.

Annak érdekében, hogy szemmel is viszonylag könnyen és pontosan be lehessen határolni egy IP címet, egy külön jelölést vezettek be: a cím után odaírják egy perjellel elválasztva, hogy hány bit alkotja az alhálózati maszkot, tehát hány bit jelöli a hálózatot és az alhálózatot. Pl. 192.168.11.24/26 azt jelenti, hogy 24 a hálózat, 2 az alhálózat és 6 a hostok címezésére szánt bitek száma.

Az alhálózatra bontás technikájával nem csak a címeket osztottuk fel, hanem létrehoztunk mindegyik tartományban újabb különleges címeket is, mint például a hálózatot jelölő csupa nullás, vagy a szórási cím csupa egyes címei.

A lenti ábrán jól látszik, hogy a szórási cím utolsó oktettje a 0 alhálózat esetén 127, mivel binárisan ábrázolva 01111111 lesz, amiből az első az alhálózat, a többi pedig a host címe, és ez utóbbit számítjuk csak.

Alhálózat száma	Hálózat címe	Host címtartomány	Szórási cím
0	192.168.1.0/25	192.168.1.1 – 192.168.1.126	192.168.1.127
1	192.168.1.128/25	192.168.1.129 – 192.168.1.254	192.168.1.255

Hálózati és alhálózati maszkok

Azt eddig még nem tárgyaltuk, hogy egy router hogyan tudja megmondani egy IP címről, hogy az melyik hálózatba, vagy ami még nehezebb, melyik alhálózatba tartozik.

Az első kérdés egyszerűen megválaszolható, hiszen egy címről, ha nincsenek alhálózatot jelölő bitek, akkor egyértelműen adódik, hogy melyik hálózathoz tartozik, hiszen az első oktettje alapján meg lehet mondani. Viszont az alhálózatok

esetén már trükkösebb a helyzet, hiszen itt a host mezőinek egyes értékeit is felhasználjuk, ami alaphelyzetben nem látszik. Ezért vezették be az alhálózati maszkokat. Ezek olyan „címek”, amelyek hálózati és alhálózati részén csupa egyes szerepel, így egy adott IP címen és a hozzá tartozó maszkon végrehajtott bitenkénti logikai ÉS művelettel könnyen kinyerhetjük az alhálózathoz tartozó biteket.

Az alábbi ábrán ez a művelet látható:

```
1100100 01110100 00001101 01101011
1111111 11111111 11111111 11000000
-----
1100100 01110100 00001101 01000000
```

Decimális ábrázolásban:

```
100.116.13.107
255.255.255.192
-----
100.116.13.64
```

IPv6 csomag fejrésze

Pár évvel ezelőtt még csak cikkek jelentek meg arról, hogy hamarosan elfognak a címek, ma ez viszont már valóság, néhány későbbre fenntartott osztályon kívül kiosztottak minden IPv4 címet. Ezt a veszélyt még az IETF az 1990-ben felismerte, és elkezdte kidolgozni az IPv4 egy újabb verzióját, amely ezeket a gondokat megoldja, valamint rugalmasabb és hatékonyabb is. A fő célok a következők voltak:

1. Több milliárd host támogatása még nem hatékony címtartomány-hozzárendelés árán is, ezen javítani kell.
2. A forgalomirányító táblázatok méretének csökkentése (ezekről bővebben később, a forgalomirányításról szóló gyakorlaton fogunk tanulni).
3. A protokoll egyszerűsítése, lehetővé téve ezzel a routereknek a csomagok gyorsabb feldolgozását.
4. A jelenlegi IP-nél jobb biztonság (hitelesítés és titkosítás) biztosítása.
5. Nagyobb figyelem szentelése a szolgáltatás típusának, különösen a valós idejű adatoknál.
6. A többesküldés segítése, hatósugarak megadásának lehetővé tételével.
7. Lehetőség arra, hogy egy host a címének megváltoztatása nélkül barangoljon (ezt is később a NAT technológiánál fogjuk venni)
8. A protokoll fejlődésének lehetővé tétele.
9. Az új és régi protokoll még évekig egymás mellett létezhesen.

A protokollt az [RFC 2460](#) szabvány specifikálja. Az alábbi ábrán az IPv6 fejrészt láthatjuk:

0-7 bitek		8-15 bitek		16-23 bitek		24-31 bitek	
Verzió	Forgalmi osztály		Folyamcímke				
Adatmező hossza				Következő fejrész		Átugrás korlát	
Forráscím (16 bájt)							
Célcím (16 bájt)							

Az első mező, a **Verzió** (*Version*), amely megegyezik az IPv4 Verzió mezőjével, csak itt a 6-os konstans szerepel.

A **Forgalmi osztály** (*Traffic Class*) mezőt arra használják, hogy a különböző valós idejű szállítási követelményekkel rendelkező csomagok között különbséget tegyenek. Az IP-ben kezdettől fogva volt már ilyen mező – ld. *Szolgáltatás típusa*, de a routerek nem nagyon használták ki.

A **Folyamcímke** (*Flow Label*) mezőt majd arra lehet használni, hogy egy forrás és egy cél között felállíthasson egy állandósított bizonyos tulajdonságokkal és igényekkel. Például egy bizonyos host bizonyos folyamatától egy bizonyos cél-hozott bizonyos folyamatáig tartó csomagfolyamnak szigorú késleltetési igényei lehetnek, és ezért fenntartott sáv szélességre van szüksége. A folyamat előre fel lehet állítani, és egy azonosítót adni neki. Tulajdonképpen ez egy kísérlet arra, hogy mind a datagram alapú hálózatok rugalmassága, mind a virtuális áramkör alapú hálózat adta garanciák együtt legyenek.

Az **Adatmező hossza** (*Payload Length*) mező megmondja, hogy mennyi bájt következik ez után a mező után. A jelentése megváltozott az IPv4 *Teljes hossz* mezőjéhez képest, hiszen itt az első 40 bájtot már nem számolják bele a mező értékebe.

Lehetnek opcionális fejrészek. A **Következő fejrész** (*Next Header*) mező mondja meg, hogy a hat kiegészítő fejrész közül melyik következik. Ha a fejrész az utolsó IP-fejrész, akkor a mező azt mondja meg, hogy melyik szállítási protokoll kezelőjének (TCP, UDP, stb.) kell a csomagot továbbítani.

Az **Átugráskorlát** (*Hop Limit*) gátolja meg a csomagokat abban, hogy örökké élhessenek. Ez gyakorlatilag ugyan az, mint az *Élettartam* volt az IPv4-ben.

Ezek után következnek a **Forrás címe** (*Source Address*) és a **Cél címe** (*Destination Address*) mezők, amelyek egy-egy 16 bájtos (128 bites) címet takarnak. Az IPv6 címeket nyolc darab, 4 hexadecimális számjegyből álló, kettősponttal elválasztott sorozatként jelöljük:

8000:0000:0000:0123:4567:89AB:CDEF

A címek jelölése megengedi, hogy a nullákat elhagyjuk belőle, így egyes helyeken például 8:::123:4567:89AB:CDEF alakban is találkozhatunk velük, illetve a kettőspontok helyett sima pontok is szerepelhetnek.

DHCP

Az eddigi órákon mindig kézzel osztottuk ki az IP címeket. Viszont az könnyen beismerhető, hogy nagyobb méretekben ez a helyzet tarthatatlan, hiszen több száz vagy ezer gépet nem lehet bekonfigurálni úgy, hogy biztosan minden gépnek egyedi címet adjunk. Ezek után ott van az is, hogy ha a gépek egy része inaktív, akkor az ő címüket addig más is használhatná, valamennyivel megnövelve így a hálózat kapacitását.

Ezt a **DHCP** protokoll (**D**ynamic **H**ost **C**onfiguration **P**rotocol) képes nekünk megtenni. A protokoll képes kezelni, hogy az inaktív címeket újra kiossza, illetve azt is, hogy csak egy bizonyos tartományt használjon fel a dinamikus címek használatára. Ez nagymértékben leveszi a terhet a vállunkról.

Mivel a félév során csak viszonylag kisméretű hálózatokat építünk, a kurzus keretében nem fogunk foglalkozni ezzel a protokollal.

Hálózat tervezés Packet Tracerben

A lenti ábrán adott egy hálózat, amely demonstrálja az IP címkiosztást. Segíthet a címek tervezésében az [ezen a linken](#) található kalkulátor. Továbbá, az alábbi hálózat az itt található videók alapján készült egy pár kisebb módosítással:

1. rész: http://www.youtube.com/watch?v=ta7130b_oA0
2. rész: <http://www.youtube.com/watch?v=iGTMbUGgaKU>
3. rész: <http://www.youtube.com/watch?v=GLM8layZ5P8>

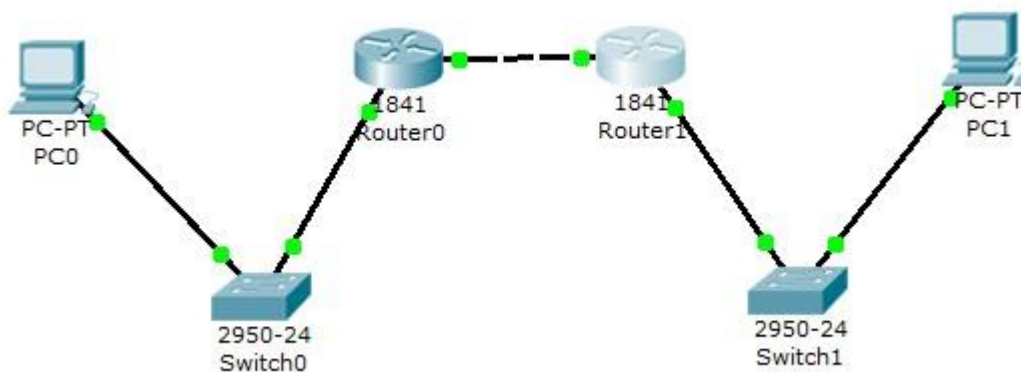
Szükséges lépések

1. Tervezzük meg a hálózatunk vázlatát (akár papíron), akár Packet Tracerben, és döntsük el, hogy hány alhálózatra van szükségünk.
2. Írjuk le, hogyan fognak kinézni az IP címek, mi lesz az alhálózati maszk, illetve milyen részekre darabolják a hostok címtartományát.
3. Tervezzük meg a hálózaton az egyes interfészek portjainak kiosztását.
4. Építsük meg, és konfiguráljuk a hálózatot. Ha nagy hálózattal találkozunk, azt is bontsuk részekre, és úgy implementáljuk.

A hálózat tervezett felépítése

A mostani példánkban két router lesz statikus forgalomirányítással összekötve, és mindkét routerhez a másik portján egy-egy switchen keresztül gépek csatlakoznak. A hálózat tervezett felépítése az alábbi ábrán látható.

Ahhoz, hogy a hálózatunk megfelelően, statikus irányítási szabályokat is meg kell majd adnunk.

Itt három alhálózatra lesz szükségünk:

- PC0 és Router0 között
- Router0 és Router1 között
- Router1 és PC1 között

Ezért két bitet fogunk felhasználni az alhálózatok számára, mivel két biten négy alhálózatot meg tudunk címezni, ezek pedig: 00, 01, 10, 11.

Az alhálózatok kiosztása

A hálózatunk legyen C osztályú, ami azt jelenti, hogy összesen 8 bit használható fel az egyes állomások címzésére. Ebből kettő bit lesz az alhálózat azonosítója. Végül soron egy általános IP címünk a következő lesz:

192.168.1.2/26

Amely tehát azt jelenti, hogy egy C osztályos IP cím, amely két extra bitet foglal el az alhálózatok címzésére, így összesen 26 bit jut a hálózatunk jelölésére.

Az ehhez tartozó alhálózati maszk (255.255.255.192) bináris ábrázolása:

11111111 11111111 11111111 11000000

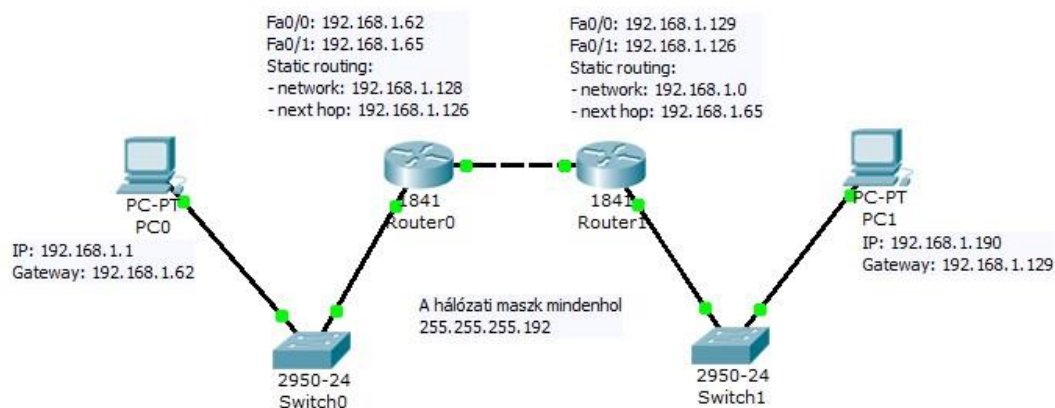
Ebből következően, mivel a legkisebb helyi értékű egyes értéke 64, az egyes alhálózatok 64 gépet engednek meg. Más szavakkal a 0-255 tartományt 4 egyenlő részre osztjuk fel a négy alhálózat számára, így a következő intervallumokra bomlanak az alhálózatok hostjainak IP címei:

Alhálózat jelölő bitek	A kiosztható intervallum	Szórási cím	A hálózatot jelölő cím
00	0-63	63	0
01	64-127	127	64
10	128-191	191	128
11	192-255	255	192

Ahogy korábban is említettük, a különleges címeknél figyelembe kell venni az alhálózatokat. Tehát például a 64 azért lesz hálózatot jelölő cím, mert a bináris ábrázolása 01000000, ahol az első két számjegy az alhálózaté, amit ilyenkor nem veszünk figyelembe, viszont a hostoknál csupa nulla szerepel. Hasonló módon, ha a 191-et ábrázoljuk, 10111111 jön ki, és itt is csak a hostokra eső helyi értékeket kell figyelembe venni.

A portok kiosztása és a megtervezett hálózat

Már csak az maradt hátra, hogy alkalmazzuk ezt a felépített hálózatunkra, illetve a statikus irányítást beállítsuk. Az alábbi ábrán látható, hogyan kerültek kiosztásra az IP címek.

Az elején érdemes megállapítanunk, hogy minden maszk, 255.255.255.192. A routerek egymáshoz a Fa0/1-es porton kapcsolódnak, a PC-k felé pedig a Fa0/0 portok néznek. A routerek statikus útvonalának beállításához szükséges parancsok:

- Router0-n:
`ip route 192.168.1.128 255.255.255.192 192.168.1.126`
- Router1-en:
`ip route 192.168.1.0 255.255.255.192 192.168.1.65`

Források

1. CISCO CCNA első és második szemeszterének tananyaga
2. Andrew S. Tanenbaum: Számítógép-Hálózatok

Beugró kérdések

1. Mire szolgál az IPv4 fejlécben a „**Szolgáltatás típusa**” mező?
2. Mi a szerepe a **multicast**nak?
3. Miket mondhatunk el a 10.0.0.1-es IP címről?
4. A 192.168.1.63/25 IP cím esetén hány alhálózat van?
5. Mit jelöl a 192.168.1.127/25 IP cím?
6. Mit jelöl a 192.168.1.63/25 IP cím?
7. Ha a hálózati maszk 255.255.224.0, akkor hány bitre terjed ki az alhálózat?
8. Melyik a helyes alhálózati maszk egy A osztályos cím esetén, ahol 5 alhálózati bitünk van?
9. Mit jelent a **DHCP**?
10. Mit jelent az IPv6 „**Átugráskorlát**” mezője?